

VINDBJART

Honne-
myr

Ruenes

Bjortjønn
115

Grunnevang
169

Rønninga

Bjellåsen

Igletjønn
197

350

345

340

335

330

- 8. Bjorlibakken
- 9. Gravroyser
- 10. Skjerp
- 11. Hegåsen under Eikeland
- 12. Hegåsen under Rønninga

- 1. Rønning bakken
- 2. Mellan-løa
- 3. Fisketjønn-løa
- 4. Eldhusløa
- 5. Tufter etter eldhus
- 6. Mur etter gamle Strengenes
- 7. Nye Strengenes

TEGNFORKLARING

	Hovedvei
	Liten vei
	Traktorvei
	Stor sti
	Liten sti
	Utydelig sti
	Uthogd linje, slep
	Kraftlinje
	Steingjerde
	Gjerde, passerbart
	Gjerde, ikke passerbart
	Utydelig gjerde
	Hus, bygning
	Ruin
	Stup
	Skrent
	Stein, stor stein
	Blokkfelt
	Steinklynge
	Steingrunn, ur
	Varde
	Spesiell detalj
	Høydekurver
	Hjelpkurver
	Høydepunkt
	Avlangt høydepunkt
	Jordvoll
	Small søkk
	Grop
	Gravd grop
	Jordbakke
	Vann, tjern
	Pytt
	Vannfylt grop
	Stor bekk
	Bekk, grøft
	Utydelig grøft/bekk
	Smal myr, myrsig
	Upasserbar myr
	Myr, åpen
	Myr, bevakst
	Utydelig myr

Kulturorientering 2011

**Orienteringsgruppa i Vindbjart
i samarbeid med Vennesla kommune**

VELKOMMEN til kulturorientering 2011

I år er kulturorienteringen lagt til området nord for Ruenes – Honnemyr og på Nasbøheia. Målestokken på begge kartene er 1: 10000. 1cm på kartet er 100m i terrenget. Mange av årets poster er knyttet opp til vassdraget som går fra Kleppevannet og renner ut i Otra ved Grovane. Dette er jo Kvarebekken og Rugåna. Postene er lagt ved stemmer, fosser, sag, kvern, treskerenne og bru. Det har i noen hundre år vært mye støting av last i dette vassdraget, helt fra Ogge. Oppe på Honnefjellet er 2 av postene lagt til plasser med nydelig utsikt over bebyggelsen på Honnemyr og over Hammen området. Ellers er det poster ved gamle slåtteløer og hytter.

På Nasbø er de fleste postene enkle orienteringsposter, men noen få kulturposter er her også.

Postene henger ute til 20. september. Dersom du har vært på minst 15 poster, og levert klippekortet til Servicetorget, Vennesla kommune innen 1. oktober, blir du med i trekningen av fine premier. Det vil i tillegg bli trukket ut en ekstra premie blant de som har besøkt alle postene.

Angående parkering: Vi parkerer ikke i tunet til folk. Dersom du parkerer langs en vei, er det greit å få bilen godt ut av veien.

God tur og lykke til!

POST 2. - RØNNINGBAKKEN

Rakkestadbakken i Rakkestad ved Hunsfoss skole var hoppbakken til Vennesla I.L. Snø og værforholdene gjorde det ofte vanskelig å arrangere renn her. Det hadde derfor gjentatte ganger vært på tale å anskaffe en brukbar bakke i et høyere-liggende strøk, hvor snøforholdene var mer stabile. Under en skitur som laget hadde opp til Rønninga, fikk de øye på et bakkeemne, og allerede i 1921 ble leiekontrakt utskrevet for 5 år for Rønningbakken, som i første rekke var tenkt som reservebakke ved dårlige snøforhold nede i bygda. At denne bakken senere ble lagets hovedbakke, selv om den lå langt på heia, hang sammen med stor misnøye med Rakkestadbakken. Underrennet i den bakken ble altfor slakt ved lange hopp.

I løpet av sommeren og høsten 1921 ble et større dugnadsarbeid utført av medlemmene til forbedring av over- og underrennet, og det ble bygget nytt hopp. I 1923 ble bakken ytterligere utbedret. I 1924 ble det holdt skirenn i Rønningbakken så seint som 21. april. I 1925/26 ble underrennet bygget opp og hoppet lagt høyere. Fartstårnet ble forhøyet. Dette gjorde at bakken tålte hopp lengder på over 40 meter. I 1933 ble broen under hoppet erstattet med fylling og fartstårnet ytterligere forhøyet, så bakkerekorden ble økt til 52 meter av Magne Braaten fra Kongsberg. Etter rennet ble det hoppet enda lengre.

Så god som denne hoppbakken var, så hadde den sine mangler. Det var vanskelig å få arrangementene der oppe til å bære seg, da det var lang vei å gå. Laget begynte å tenke på en ny og større bygdebakke med greiere adkomst. Etter 1945 ble Granlibakken på Måneglytt bygd. Denne bakken tålte hopp på godt over 60 meter.

11. og 12. februar 1933 ble det arrangert landsrenn i Vennesla. Langrennet over 17 km gikk fra Moseid, mens hopprennet ble avviklet i Rønningbakken. Til dette hopprennet var det rene folkevandringen oppover Eikelandsdalen. Det ble satt opp ekstra tog fra byen til Grovane. Langs veiene kom en mengde biler, private, lastebiler og rutebiler med Rønninga som mål. 2000 mennesker var møtt fram til dette landsrennet. Dagens lengste stående hopp hadde Knut Brodsjø fra Oddersjaa med 38 m. Etter rennet ble det hoppet mye lengre.

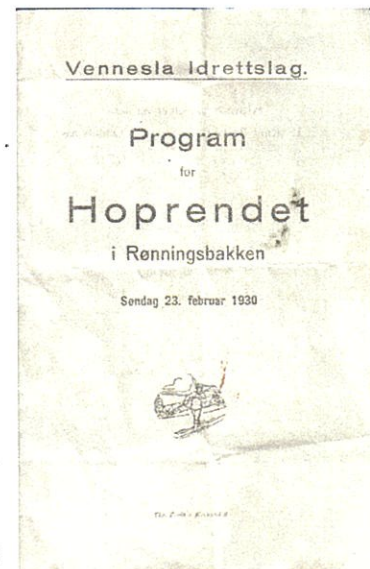
Kilde: Vennesla Idrettslag 50 år.

Under rennene her oppe ble det av enkelte inntatt en del sterke saker. Det var da noen tilskuere sendte en fra Vennesla utfor hoppbakken i ei hestesluffe. Nede i bunnen av bakken stoppet sluffa brått og mannen fikk seg en fin flytur. Det fortelles også at mange tilskuere var oppe på gården og kjøpte varm kakao av Anna og gamle Marie i Rønninga. (tante og bestemor til Trygve)

Her oppe stod fartstårnet. Om vinteren måtte reisende til Rønninga passere overrennet i tunnel. En stor lem ble lagt over veien. Det var så vidt de kom gjennom denne tunnelen med bil. Når hoppinga for sesongen var over, ble lemmen fjernet. Kulen ble bygd opp med planker. Da jeg bodde i Rønninga i 1976-1978 var det fremdeles plankerester etter denne oppbygginga. I dag kan vi se rester etter steinhoppet like nedenfor veien.

Rønningbakken

POST 6. - STRENGENES

Plass under br.nr. 1 i Rugenes. Det var husmann her i dei fyrste 10-åra av 1700-talet, han hadde livfeste på garden for seg og kona for ei årleg leiga av 11/4 dlr. Men "siden skall det falde til gaarden igjen ligesom tilforn, uden wederlag". Det kom folk der att i 1860-åra, då fødte dei 1 ku, 3 sauer og 2 geiter, sette 2 t poteter og sådde ½ t. bygg. Eige bruk i 1880-åra, 8sk.

Bjørn Sørenson var fyrste husmannen. Han fekk festebrev 1721, var gift då og hadde born. Han budde der i 1723, men sidan høyrer eg ikkje meir til han. Der var i alle høve ikkje folk etter 1740.

Jon Olson budde der i 1865. Han var fødd i 1826 i Evje prestegjeld, og var gift med Ingeborg Torbjørnsdotter f. 1828.

Born som var heime då: Gunhild f. 1840 i Øvrebo prestegjeld, Tønnes Andreas f. 1852, Ola f. 1862. Jon kjøpte plassen og blei sjølveigar før 1889.

Kilde: Vennesla Gard og Ætt.

Navnet Strengenes Kommer mest sannsynlig av *deildestreg* – "delestreg", som var betegnelsen på byttet mellom to eiendommer. Strengenes lå ved byttet mellom Eikeland og Ruenes.

Ole G. Høyåsen ble født på Strengenes 02.08.1890. Han var nr. 5 i en søskenflokk på 7. Foreldrene het Jens og Mathilde. Kort tid etter at Ole kom til verden, flyttet de inn i nytt hus på plassen Høyåsen noen hundre meter nærmere Eikeland. Ole og Mathilde fikk disse 4 barna: Anne Gurine, Andreas (soppelkjører), Jens (murmester) og Magne.

Den hytta som står på Strengenes i dag er opprinnelig huset på plassen Verkelia ved Harket på Vikeland. I dag står det gamle apoteket på denne plassen. Den ble flyttet opp etter 1918. Det er Astrid Jeppestøl som er eier av Strengenes nå. Det er et eget bruk på ca. 80 mål.

Mange ungdommer har opp igjennom tidene vært på denne hytta, spesielt i 50- og 60 årene.

Strengenshytta

POST 7. - HELLEREN VED GRUNNEVANN.

En heller er et overheng under en bergvegg, eller en liten hule hvor åpningen er større enn, eller omtrent lik dybden og hvor dagslyset normalt vil trenge helt inn til bunnen. I motsatt fall vil den kalles en hule eller en grotte. Hellere er normalt dannet gjennom frostforvitrings der grunnvannet pipler ut langs svakhetssoner i berget eller ved brenningers arbeid.

Hellere har i stor grad vært brukt som boplasser og som overnattingssted under fangst og fiske.

I 1634 ble det bestemt at byttet mellom Ruenes og Eikeland skulle være ved denne helleren. På kollen bak helleren skal det finnes en byttestein.

Helleren

POST 11. - MELLAN-LØA (RØNNINGLØA)

En av 3 løer (utløer) i Ruenes skog. Før var det mange flere. (7 stk) De stod innover myrene. Det at disse står den dag i dag er på grunn av taket som er lagt på. Denne heter Mellan- løa eller Rønningløa. Det ble lagt tak på denne løa rett etter krigen. Det sies at denne er den eldste løa. Inni løa finner vi mange innskrifter, risset med kniv eller skrevet med blyant eller noe annet. Den eldste innskriften som er funnet er fra 1838. Marit Rønning har "søymfart" veggene med lommelykt og skrevet ned noen innskrifter. De fleste er initialer med årstall fra 1850-årene og oppover.

O. H. S. S. 1890. Olaus Hansen Stølen 1890.

O. M. O. S. V. 1885

K. A. K. S. V. 1858

G. G. S. R. 1855

H. A. R. Hans Andreas Rønning. (kjøpmannen i Ludeflaten)

I gaar var jeg 18aar. 23. juli 1898. Gunhilde Marie Andreasdatter Hammen.

Bestefar til Trygve Rønning, Martin slo høy her i 1920-årene. Myrene ble grøftet og plantet til rundt 1960. Finn Ole Honnemyr har fortalt at han var med onkelen sin Martinus Ruenes og grøftet her med grøftedynamitt. Like sør for denne løa lå underrennet til Rønningbakken..

Mellan-løa

POST 12. - ELDHUSLØA

Denne løa fikk nytt tak rundt 1980. Siden denne løa kalles Eldhusløa, kan det muligens ha ligget et eldhus i nærheten. Ruenesbøndene sluttet med heieslått rundt 1953. Den siste som slo rundt denne løa, var Ivar i Rønninga. Myra her ved løa ble grøftet og plantet ca. 1964.

Denne løa har også mange gamle innskrifter.

S. T. A. S. H. Søren Tobias Andreassen Hammen.

Følgende slaattefolk er forsamlede i Eldhusløa den 20. juli 1905.

G. Ruenes, Tobias Kittelsen og Anna Ruenes.

Karen Ruenes. Nu har vi just spist frokost. Fredag den 20. juli 1906. Regner svert.

Begyndte slaatten den 4. August 1907. Tobias Skjervedal, G. Ruenes, Marie Hammen.

Den 25/7 1912 er følgende slaattefolk i Eldhusløa.

Meg, Gustav Bakken og Amalie Hansen.

Tobias Skjervedal og Olav Hammen er sjuge, og Gunvald er til byen med studen.

Gunhilde Hammen 1899 den 25. juli.

27/7 - 99 G.K. Hagen

Torvald Olsen Vennesla den 1. juni 1892.

Kilde: Marit Rønning.

Gunborg Marie og Martin Rønning ved Eldhusløa

Eldhusløa i dag

POST 13. - FISKETJØNNLØA.

Denne løa som ligger idyllisk til ved Fisketjønn, har også mange innskrifter, noen svært gamle. Ta med lommelykt og finn noen innskrifter selv.

Alle tre løene her i Ruenes skogen er tradisjonelle heiløer. Høyet ble kastet inn i mønet bak og tatt ut gjennom døra. Myrene ble slått, høyet tørket og lagt i løa. Ut på vinteren eller våren når det minket på høyet i løa på gården, ble høyet i løene hentet med hest og slede. Denne heieslätten var viktig for bøndene. Den var tidkrevende. Det kunne gjerne gå med 5 uker til denne slätten på heia. ha stått et lite kvernhus her.

Fisketjønnløa

POST 14. – LITEN FOSS.

Ved denne lille fossen ville mange barn likt seg godt. Et vannhjul hadde vært moro og lekt med her. Det skal i sin tid ha stått et lite kvernhus her.

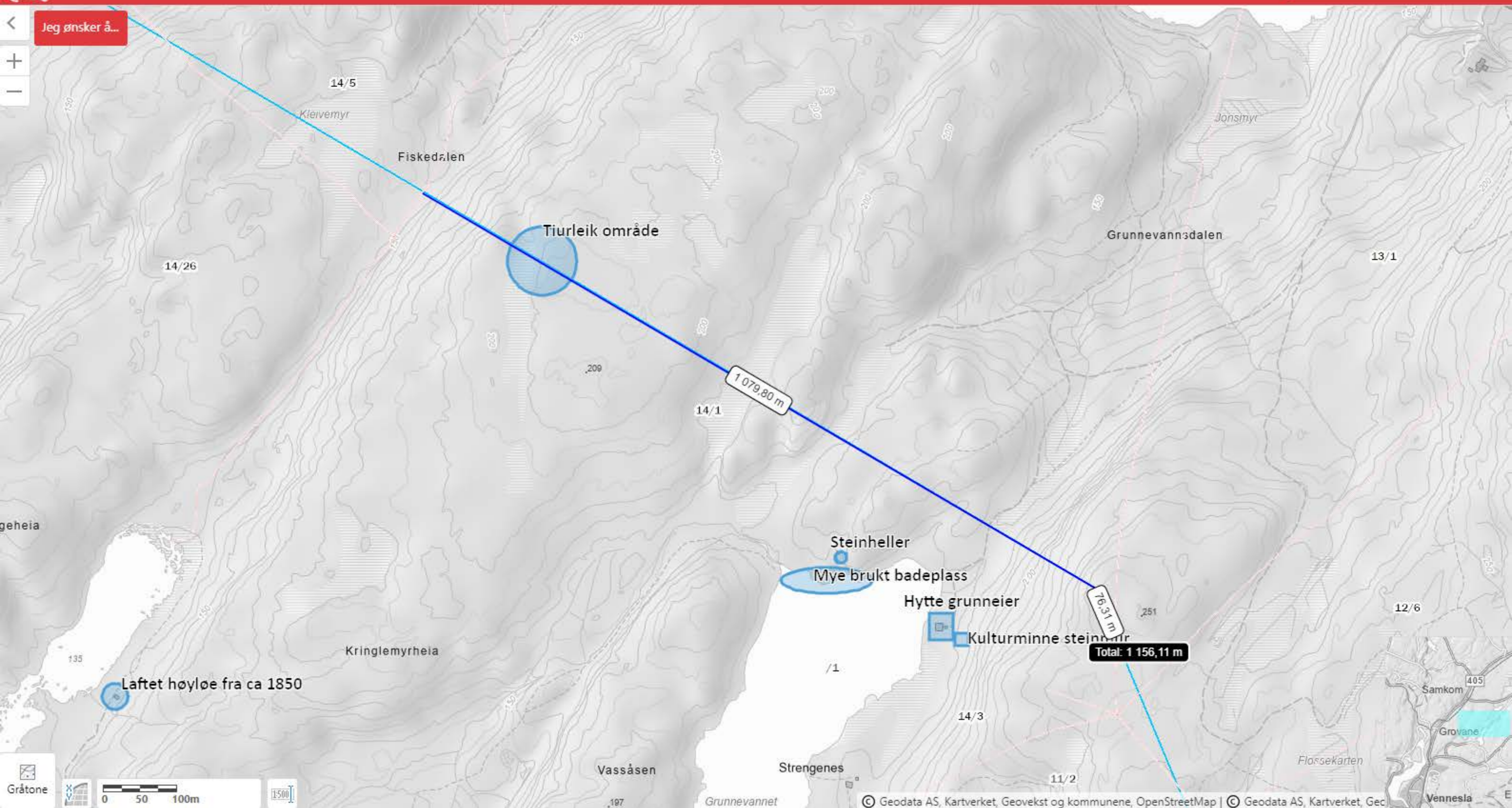
Foss

POST 15. – KOLLE PÅ KRINGLEMYRHEIA.

Kringlemyrheia

Jeg ønsker å...

Tiurleik område

1 079,80 m

Steinheller

Mye brukt badeplass

Hytte grunneier

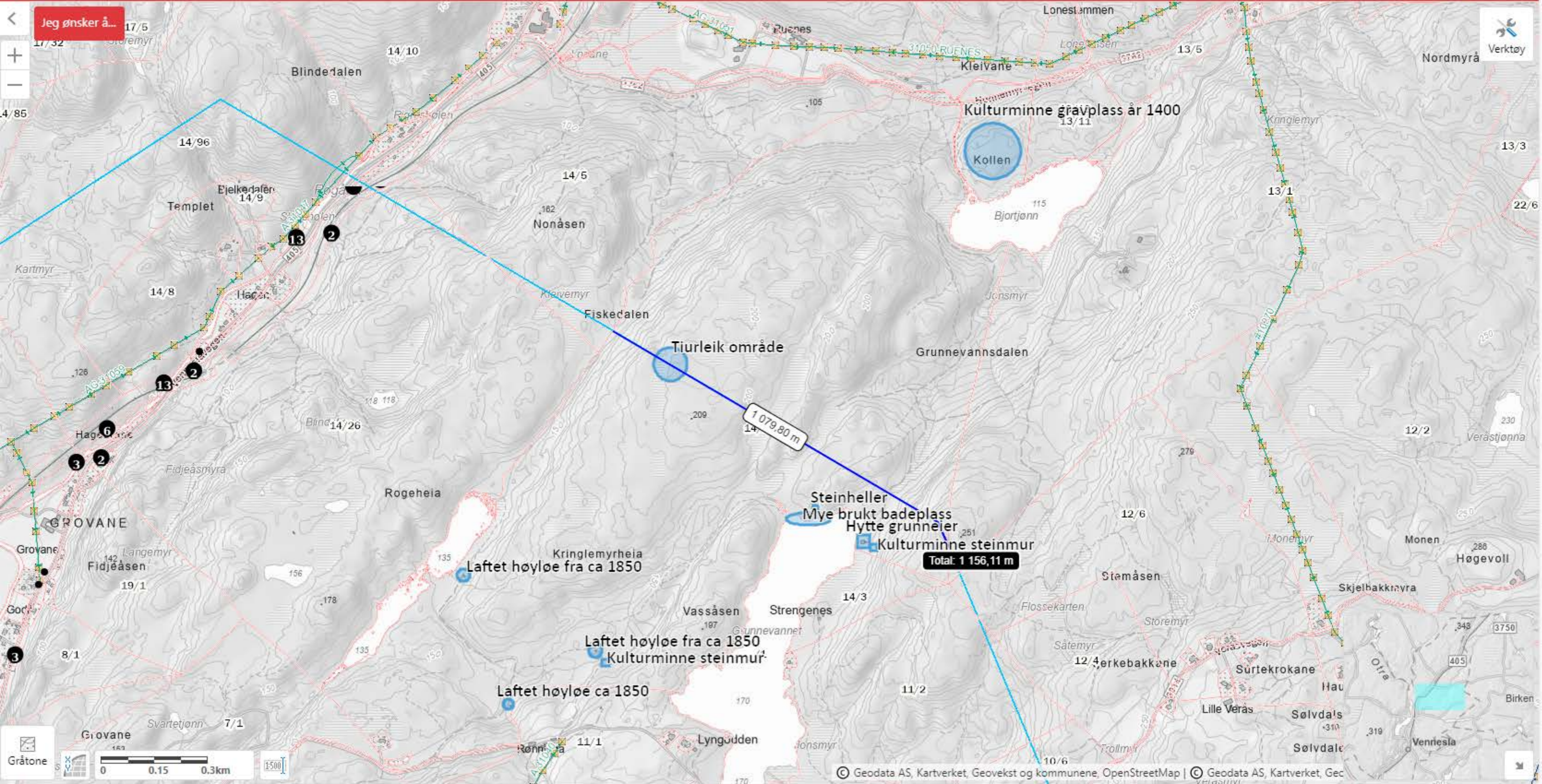
Kulturminne steinmur

76,31 m

Total: 1 156,11 m

Laftet høyløe fra ca 1850

Tiurleik Innboks x

Olav Eikeland <Olav.Eikeland@byggma.no>
til meg ▾

Hei

Vedlegger et par bilder fra leiken på Kringlemyrheia.

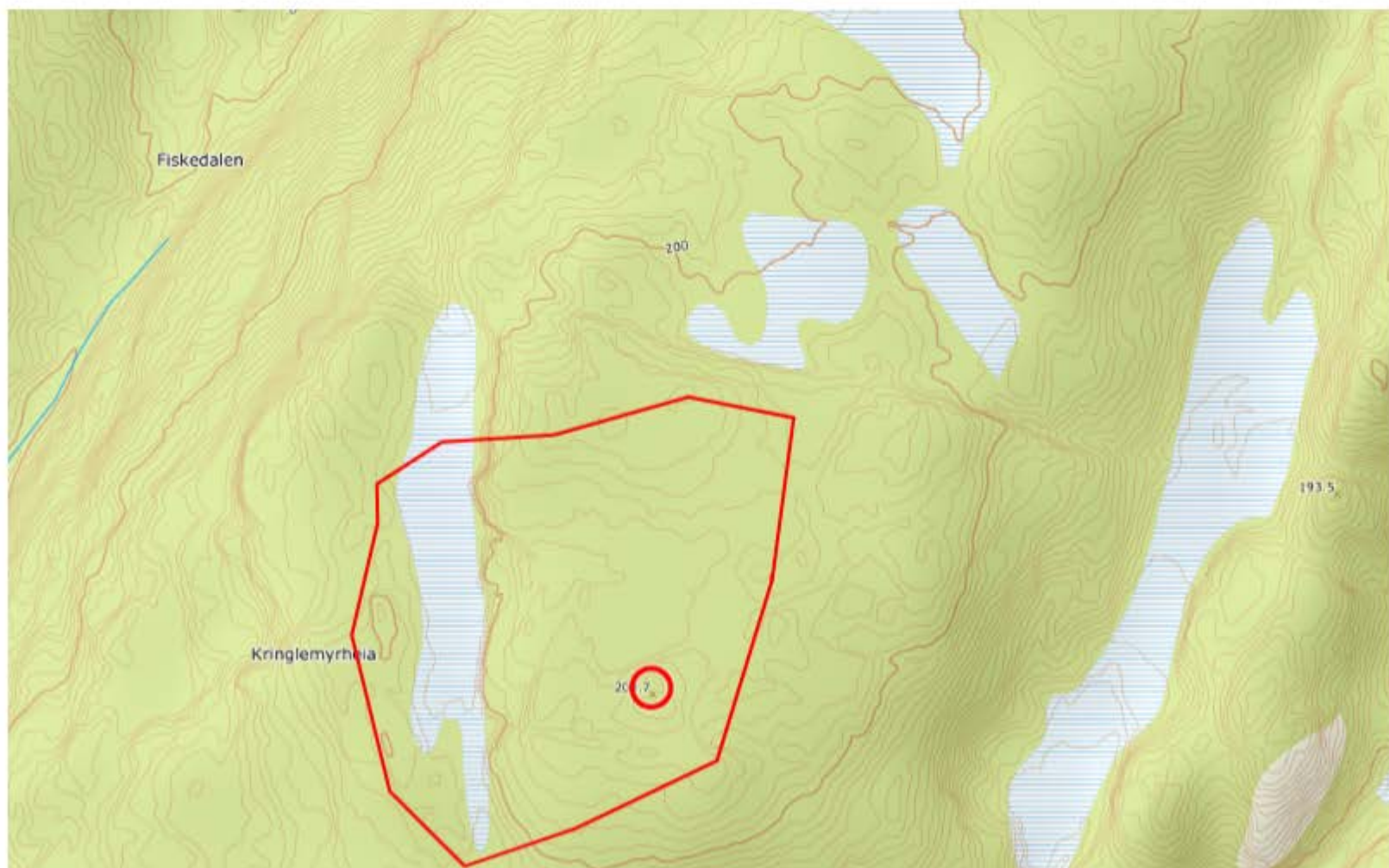
Bildene er tatt ved den røde ringen og leikområdet de siste årene har vært innenfor den røde streken.

Det har variert med antall fugl fra 10 tiur til 1 tiur.

I vår var det bare 1 tiur som spilte.

Mvh

Olav Eikeland

UT Ruenes

2 turer fra Ruenes

Fottur

Fra Ruenes via Bjortjønn til Grunnevann via Kri...

Middels krevende fottur
5.6 km (1 t)

På ukjente mosegrodde stier ved Bjortjønn, Venn...

Middels krevende fottur
2.9 km (1 t)

Annonsse

SOS BARNEBYER

Norsk natur er vår arv.
Hvem skal arve deg?

